

بازآفرینی بافت های فرسوده با تکیه بر اصول توسعه پایدار شهری (نمونه موردی محله عودلاجان، تهران)

روناک اردلانی^{۱*}، مرجان منتظری^۲، فرهاد علیزاده افشار^۳، سروه سراجی^۴

۱- دانشجوی ارشد برنامه ریزی شهری دانشگاه آزاد اسلامی واحد یزد، گروه شهرسازی، یزد، ایران،

Rona.ardalani66@yahoo.com

۲- دکتری شهرسازی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد یزد، گروه شهرسازی، یزد، ایران،

m.montazeri33@gmail.com

۳- دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز، گروه عمران، تبریز، ایران

Hasteyeomran@yahoo.com

۴- دانشجوی کارشناسی ارشد برنامه ریزی منطقه ای دانشگاه آزاد اسلامی واحد قزوین، گروه شهرسازی، قزوین، ایران،

Serveh.up86@gmail.com

چکیده

جای بسی تأسف است، بافت تاریخی کلان شهر تهران که بیش از هر زمانی هم اکنون به هویت بخشی نیاز دارد، پس از سالیان طولانی انتظار برای رسیدن به طرحی پایدار و مناسب درباره احیا، ساماندهی و بهسازی محله های تهران قدیم و از جمله عودلاجان، که هم اینک دستخوش تصمیماتی مقطعی و غیر اصولی بدون توجه به ماهیت آنها شده، بی نتیجه مانده است. تجربیات سال های اخیر از جمله طرح نواب و سیروس به ما ثابت کرد، این طرح ها به تحمیل مشکلات جدید به بافت های قدیمی و تاریخی و فضاهای پیرامونی آن، همچنین عدم زیبایی ظاهر شهر می انجامد، ضمن اینکه رعایت آسایش و آرامش مردم و حفظ سرمایه های ملی در برنامه ریزی و طراحی لحاظ نمی شود و شهر را به سمت ناپایداری سوق می دهد. با توجه به تفاسیر متفاوتی که در مورد شهرسازی اسلامی ارائه میشود، شناسایی الگوی شهرهای ایرانی - اسلامی در احیای مراکز شهری به خصوص مراکز فرسوده واجد ارزش تاریخی، تجدید حیات و روان بخشی آنها و تجهیزشان برای ایفای نقش پایدار مرکز شهری در آینده، از اهمیت و حساسیت ویژه برخوردار است. در این پژوهش سعی شده است که با تکیه بر روش توصیفی تحلیلی و مرور متون، منابع و اسناد تصویری، همچنین مطالعات میدانی با بهره گیری از مدل SWOT به تحلیل اصول پایداری در ساختار فیزیکی شهرهای ایرانی اسلامی در احیای محلات کهن مرکز شهر، از سوی دیگر، بافت های تاریخی بعنوان ظرفیتهای فراموش شده در توسعه پایدار شهری استفاده گردد. در نهایت با بهره گیری از محورهای دیدگاه پایدار شهری در جهت استفاده بهینه از محلات کهن مرکز شهر، به ارائه راهکارهای پیشنهادی پرداخته شده است.

واژگان کلیدی: باز آفرینی، پایداری شهری، بافت فرسوده، عودلاجان